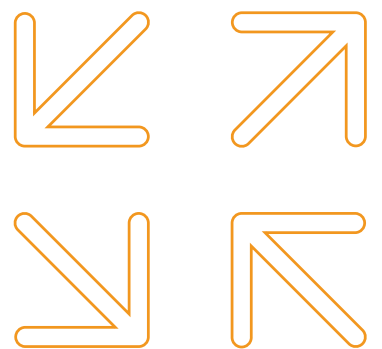
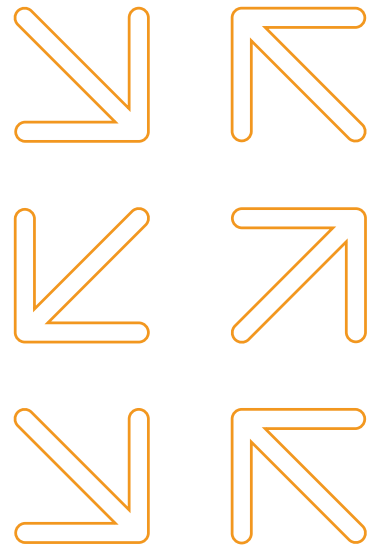

Product-gerelateerde letsels bij 12- tot en met 18-jarigen

SEH-bezoeken in 2021

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is hét kenniscentrum voor letselpreventie. Wij zetten ons in om het leven van mensen veilig(er) te maken door veilig gedrag in een veilige omgeving te stimuleren.

Veiligheid is niet vanzelfsprekend. Het is het resultaat van onderzoek, van wetenschap, van interventies, van gedrag. Wij richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige letsels, waar preventie belangrijk én mogelijk is. Dit doen we vanuit de thema's Kinderveiligheid, Valpreventie, Gezond gehoor, Sportblessurepreventie, Verkeersveiligheid en Productveiligheid.

We werken in een doelgerichte cyclus aan onderzoek, strategie- en interventie-ontwikkeling, implementatie en evaluatie. Relevante kennis en inzichten zetten wij om in hoogwaardige gedragsinterventies en slimme veiligheidsoplossingen en we verbinden wetenschappelijke inzichten met de dagelijkse praktijk. En, dat doen we niet alleen. We werken samen met partners en professionals en samen strijden we voor maximale impact.

Voor de monitoring van letsels werken we met ons eigen Letsel Informatie Systeem (LIS). Een uniek systeem dat letsels registreert bij een representatieve steekproef van Spoedeisende-Hulpafdelingen van ziekenhuizen in Nederland.

Veiligheid is niet per ongeluk.

Product-gerelateerde letsels bij 12- tot en met 18-jarigen SEH-bezoeken in 2021

Rapport 964
Projectnummer 450001.003.001

C. Stam
I. Krul

Uitgegeven door
VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl

mei 2023

Inhoudsopgave

	Pagina	
Samenvatting	1	
1	Introductie	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Doelstelling	3
1.3	Leeswijzer	4
2	Resultaten	5
2.1	Overzicht problematiek	5
2.1.1	Stand van zaken 2021	5
2.1.2	Ontwikkeling in de tijd	7
2.2	Toedracht	8
2.2.1	Producten	10
2.2.2	Ongevalsscenario's	11
2.2.3	Locatie	13
2.3	Letsel	13
2.4	Directe medische kosten	15
2.5	Overledenen	16
3	Discussie en conclusies	17
4	Verantwoording	19
4.1	Letsel Informatie Systeem	19
4.2	Selectie	19
4.2.1	Product-gerelateerde ongevallen	19
4.2.2	Ernstig letsel	19
4.3	Analyse	19
4.3.1	Algemeen	19
4.3.2	Trends	20
4.3.3	Medische kosten	20
Bijlage 1	Toelichting bij productgroepen	21
Bijlage 2	Tabellen	22

Samenvatting

Omvang en ontwikkeling in de tijd

Product-gerelateerde ongevallen zijn ongevallen waarbij een consumentenproduct betrokken is. Onder een consumentenproduct verstaan wij een non-food item waar je als consument gebruik van maakt in de privé-sfeer of in publieke ruimtes. Werksituaties, verkeersituaties, zelf toegebracht letsel en geweld worden hierbij uitgesloten. Als een consumentenproduct betrokken is bij een ongeval, hoeft dat niet te betekenen dat het ongeval ook veroorzaakt is door het product.

In 2021 vonden in de leeftijdsgroep 12-18 jaar 20.600 SEH-bezoeken plaats in verband met letsel door een product-gerelateerd ongeval. Dit is dertig procent van het totaal aantal SEH-bezoeken in verband met letsel in deze leeftijdsgroep (68.300). Binnen de leeftijdsgroep 12-18 jaar neemt het aantal SEH-bezoeken evenals de kans op een SEH-bezoek in verband met product-gerelateerd letsel (aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners) af met het toenemen van de leeftijd. Bijna de helft van de product-gerelateerde letsels in de leeftijdsgroep 12-18 jaar in 2021 werd als *ernstig* letsel gekwalificeerd. In de periode 2012-2021 is het aantal SEH-bezoeken na ernstig letsel door een product-gerelateerd ongeval in de leeftijdsgroep 12-18 jaar niet significant veranderd. Ten opzichte van andere leeftijdsgroepen is kans op een SEH-bezoek in verband met product-gerelateerd letsel in leeftijdsgroep 12-18 jaar noch heel groot noch heel klein. De *kans* op een SEH-bezoek in verband met een product-gerelateerd letsel is in de leeftijdsgroep 12-18 jaar met 1.500 SEH-bezoeken per 100.000 inwoners ongeveer even groot als onder ouderen vanaf 65 jaar, veel kleiner dan in de leeftijdsgroep 0-11 jaar maar twee keer zo groot als bij personen in de leeftijdsgroep 19-64 jaar. Ook de kans op een SEH-bezoek in verband ernstig letsel door een product-gerelateerd ongeval is in de leeftijdsgroep 12-18 jaar noch heel groot noch heel klein. Per jaar overlijden tien kinderen/jongeren (10-19 jaar) aan de gevolgen van een mogelijk product-gerelateerd ongeval.

Toedracht

Ruim de helft van de product-gerelateerde ongevallen in de leeftijdsgroep 12-18 jaar gebeurde in het kader van sportbeoefening. De overige product-gerelateerde ongevallen in 2021 waren privé-ongevallen. Benodigheden voor sport waren veruit het vaakst op de een of andere manier betrokken bij een product-gerelateerd ongeval. Ongevallen met speeltoestellen komen op de tweede plaats. Per product bekeken kwamen ongevallen met een bal bovenaan, gevolgd door ongevallen met een vaste trap, een trampoline of met skeelers/skate. Ongevallen met een skateboard maken de top 5 vol. Deze producten zien we ook terug bij de ongevalsscenario's. Het scenario geraakt door bal kwam het meeste voor in 2021. Daarna volgen diversen typen valongevallen waaronder val van trap, val met skeeler/skate/skateboard en val door sprong op/van trampoline.

Als er alleen naar de SEH-bezoeken in verband met *ernstig* product-gerelateerd letsels wordt gekeken, dan verschuift het accent nog meer naar de product-gerelateerde ongevallen tijdens sportbeoefening. Wat betreft de producten verandert er niet veel. Ook hier staat de bal bovenaan. Ongevallen met skeelers/skates of schaatsen komen iets hoger in de lijst te staan. Dit sluit aan bij de bevindingen dat onder de product-gerelateerde ongevallen die tot ernstig letsel leiden, valongevallen prominenter aanwezig zijn.

Letsel

In de leeftijdsgroep 12-18 jaar leidden in 2021 product-gerelateerde ongevallen bij de helft van de slachtoffers tot een fractuur. Letsel aan de bovenste extremiteiten kwamen het meeste voor namelijk in twee op de drie gevallen. Combinatie van letsellocatie en letseltype laat zien dat fracturen aan hand of vingers en polsfracturen het meeste voorkwamen. In de leeftijdsgroep 12-14 jaar kwamen meer fracturen voor dan in de leeftijdsgroep 15-18 jaar.

Het aandeel en het aantal *ernstige* letsels binnen de product-gerelateerde letsels neemt af met het toenemen van de leeftijd. Dit leidt ertoe dat toe dat in 2021 het *aantal* ernstige product-gerelateerde letsels bij 12-jarigen tweeënhalf keer zo groot was als bij 18-jarigen. De *kans* op een SEH-bezoek voor ernstig letsel is voor de 12-jarigen bijna drie keer zo groot als voor de 18-jarigen. Het grote aantal (pols)fracturen in de jongste leeftijdsgroep speelt hierbij een belangrijke rol.

Medische kosten

In 2021 bedroegen de directe medische kosten voor letsel door een product-gerelateerd ongeval waarvoor het slachtoffers is behandeld op een SEH-afdeling en/of is opgenomen in het ziekenhuis in de leeftijdsgroep 12-18 jaar gemiddeld 1.500 euro. Dit is evenveel als de gemiddelde kosten van dergelijk ongevallen in de leeftijdsgroep 0-11 jaar maar (veel) goedkoper dan in de groep slachtoffers in de leeftijdsgroepen 19-64 jaar en 65 jaar en ouder. De gemiddelde kosten van 1.500 euro leidde tot het totaalbedrag van 31 miljoen euro voor de groep 12-18 jaar. Dit komt overeen met een kwart van de totale directe medische kosten van alle letsels in deze leeftijdsgroep.

Conclusie

Uit het onderhavige onderzoek komt ten aanzien van de leeftijdsgroep 12-18 jaar een aantal mogelijke aandachtsgebieden ten behoeve van preventie naar voren: sport, ongevallen tijdens skaten/skeelers of skateboarden, ongevallen tijdens trampolinespringen en val van vaste trap. Het merendeel van deze aandachtsgebieden heeft al een plaats binnen de programma's van VeiligheidNL. Wat resteert zijn ongevallen met een vaste trap. Een verdieping van de kennis over de toedracht van dergelijke ongevallen kan mogelijk aanknopingspunten bieden voor activiteiten ten behoeve van preventie. Verbreding ten aanzien van de doelgroep kan hierbij tevens worden overwogen. Tot slot kan het zinvol zijn om te onderzoeken of verdieping en verbreding van kennis over product-gerelateerde ongevallen die tot ernstige letsels leiden, een ingang bieden voor de ontwikkeling van preventieactiviteiten.

1 Introductie

1.1 Inleiding

Het gebruik van consumentenproducten kan leiden tot letsels. Vanuit het Letsel Informatie Systeem (LIS) is bekend dat bij een groot deel van alle Spoedeisende Hulp (SEH)-bezoeken als gevolg van een privé-, sport- of eenzijdig fietsongeval minimaal één consumentenproduct betrokken was¹.

Onder een consumentenproduct verstaan wij een non-food item waar je als consument gebruik van maakt in de privé-sfeer of in publieke ruimtes. Werksituaties (e.g. landbouwmachines en hijskranen), verkeersituaties (e.g. botsing tussen twee auto's), zelf toegebracht letsel (e.g. overdosis medicatie) en geweld (e.g. geslagen worden met een product) zijn uitgesloten. Actuele cijfers laten zien dat elke dag 500 mensen op de Spoedeisende Hulp belanden door een ongeval waar een consumentenproduct bij betrokken was². Het is belangrijk hierbij te benoemen dat bij deze ongevallen weliswaar een consumentenproduct betrokken was, maar dat dat niet hoeft te betekenen dat het ongeval ook noodzakelijkerwijs veroorzaakt is door het product. Indien dat wel het geval is kunnen letsels veroorzaakt worden door het product zelf (het product is niet veilig), door voorzienbaar onveilig gebruik van het product (het product is veilig, maar het is door de producent voorzienbaar dat de consument het product niet veilig gebruikt) of door onvoorzienbaar gedrag (de consument gebruikt het product niet goed - onveilig gedrag).

Het definiëren van 'relevante producten' voor het doen van onderzoek en monitoren van productveiligheidsrisico's heeft inmiddels plaats gevonden. In overleg met stakeholders is tevens een aantal prioriteiten bepaald. De volgende stap is om meer inzicht te krijgen in waardoor letsels met die specifieke producten zijn ontstaan en wat aangrijpingspunten zijn voor preventie. In 2023 kijken we o.a. naar de doelgroep adolescenten en relevante letsels waar producten bij betrokken zijn.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van de analyses die ten grondslag liggen aan dit rapport is om, bij de leeftijdsgroep van 12 tot en met 18 jaar, inzicht te krijgen in de betrokkenheid van consumentenproducten bij ongevallen die hebben geleid tot letsel dat een SEH-afdeling moet worden behandeld om vervolgens na te gaan of dat inzicht aangrijpingspunten biedt voor preventie.

De volgende vragen worden in het onderhavig rapport beantwoord:

1. Wat is de omvang van de problematiek?
 - Hoeveel jongeren zijn er in 2021 behandeld op een SEH-afdeling als gevolg van product-gerelateerd letsel?
 - Hoeveel jongeren zijn er in 2021 overleden als gevolg van letsel?
 - Wat is de kans op letsel afgezet tegen het aantal inwoners in Nederland?
 - Is er sprake van een stijging of daling in het aantal letsels onder jongeren in de periode 2012-2021?
2. Wat zijn de belangrijkste persoonskenmerken (leeftijd en geslacht) van jongeren die voor product-gerelateerd letsel zijn behandeld op de SEH-afdeling?
3. Welke typen ongevallen komen het meeste voor?

¹ Krul I, Eilering M, Nijman S (2019) Consumentenproducten Onderzoek naar fysische productgebonden gevaren, Amsterdam: VeiligheidNL

² VeiligheidNL (2022) Infographic Productveiligheid in 2021, Amsterdam: VeiligheidNL

4. Wat zijn de typen en ernst van product-gerelateerde letsels?
 - Wat zijn de meest voorkomende letsels?
 - Wat zijn de meest voorkomende ernstige letsels?
 - Wat zijn de totale en gemiddelde directe medische kosten van de letsels?
5. Op welke locaties vinden de ongevallen plaats?
 - Wat zijn de meest voorkomende ongevalslocaties?
6. Welke typen ongevalsscenario's kunnen onderscheiden worden en wat zijn de meest voorkomende ongevalsscenario's?
 - Wat zijn de meest voorkomende ongevalsscenario's onder SEH-bezoeken met ernstig letsel?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden alle resultaten van de analyses besproken waarbij alle onderzoeksvragen aan de orde komen. In hoofdstuk 3 volgen conclusies en aanbevelingen. Hoofdstuk 4 geeft een verantwoording ten aanzien van de gebruikte databestanden en wijze van analyseren. Het rapport wordt afgesloten met een bijlage met tabellen waarnaar verwezen wordt in de tekst.

Dit rapport gaat over 'SEH-bezoeken in verband met letsel door een product-gerelateerd ongeval'. In verband met de leesbaarheid wordt dit niet telkens voluit zo benoemd. Er wordt ook gebruikgemaakt van bijvoorbeeld de termen 'product-gerelateerd letsel' of 'product-gerelateerde ongeval' waarmee wel telkens bovenstaande bedoeld wordt.

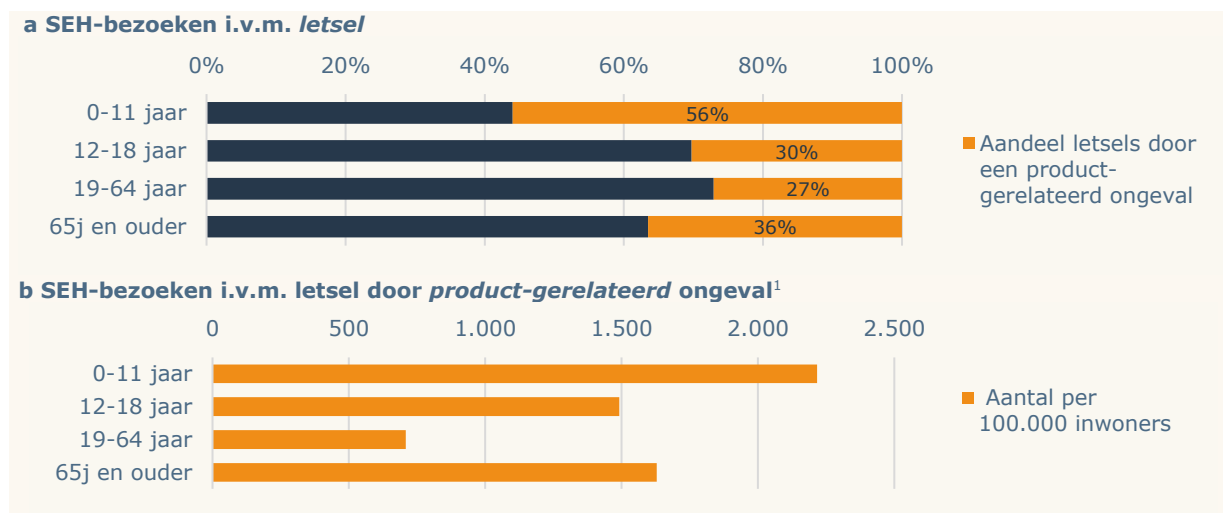
2 Resultaten

2.1 Overzicht problematiek

2.1.1 Stand van zaken 2021

In 2021 vonden in de leeftijdsgroep 12-18 jaar 20.600 SEH-bezoeken plaats in verband met letsel door een product-gerelateerd ongeval. Dit is dertig procent van het totaal aantal SEH-bezoeken in verband met letsel in deze leeftijdsgroep (68.300). Het percentage product-gerelateerde letsels is hiermee ongeveer even groot als in de leeftijdsgroep 19-64 jaar maar aanzienlijk lager dan bij kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 11 jaar (figuur 2.1a, bijlage tabel B2.1). De kans op een SEH-bezoek in verband met een product-gerelateerd letsel is in de leeftijdsgroep 12-18 jaar met 1.500 SEH-bezoeken per 100.000 12- tot en met 18-jarigen ongeveer even groot als onder ouderen vanaf 65 jaar, veel kleiner dan in de leeftijdsgroep 0-11 jaar maar twee keer zo groot als bij personen in de leeftijdsgroep 19-64 jaar (figuur 2.1.b).

Figuur 2.1 Letsels; SEH-bezoeken naar leeftijdsgroep en oorzaak

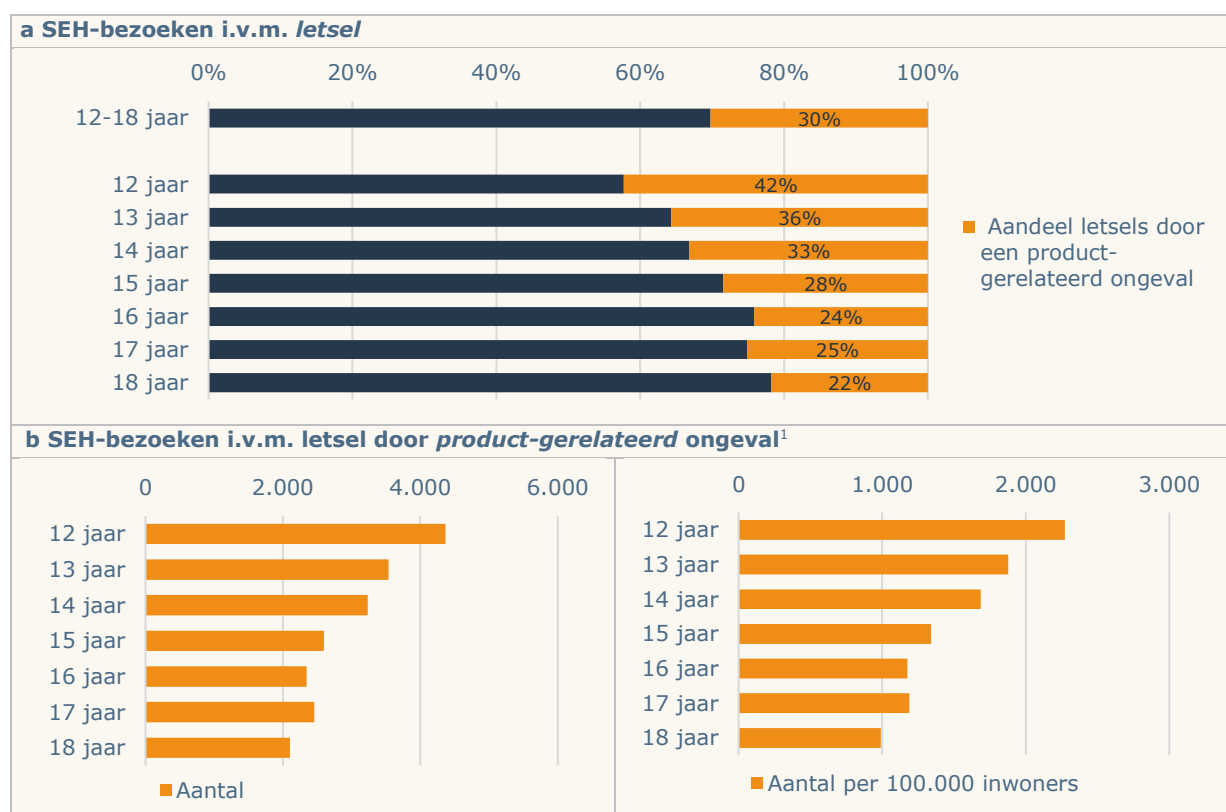
Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd

Binnen de leeftijdsgroep 12-18 jaar neemt het aandeel SEH-bezoeken in verband met letsel door een product-gerelateerd ongeval ruwweg af met het toenemen van de leeftijd (figuur 2.2a, bijlage tabel B2.2). Bij 12-jarigen was sprake van 42 procent SEH-bezoeken na een product-gerelateerd ongeval. Bij 18-jarigen is dit afgenomen tot 22 procent. Het verschil tussen de 18- en 12-jarigen is dus ongeveer een factor twee. De afname van het percentage product-gerelateerde ongevallen komt door een afname van het absolute aantal SEH-bezoeken in verband met product-gerelateerd letsel (12 jaar: 4.400 SEH-bezoeken, 18 jaar 2.100 SEH-bezoeken) (figuur 2.2.b). Daarnaast nemen SEH-bezoeken in van verband met letsels door andere oorzaken toe, zoals letsels door een verkeersongeval. In lijn met de afname van het aantal SEH-bezoeken neemt ook de kans op een SEH-bezoek (aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners) af met het toenemen van de leeftijd.

Figuur 2.2 Letsels 12-18 jaar; SEH-bezoeken i.v.m. letsel naar leeftijd en oorzaak

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd

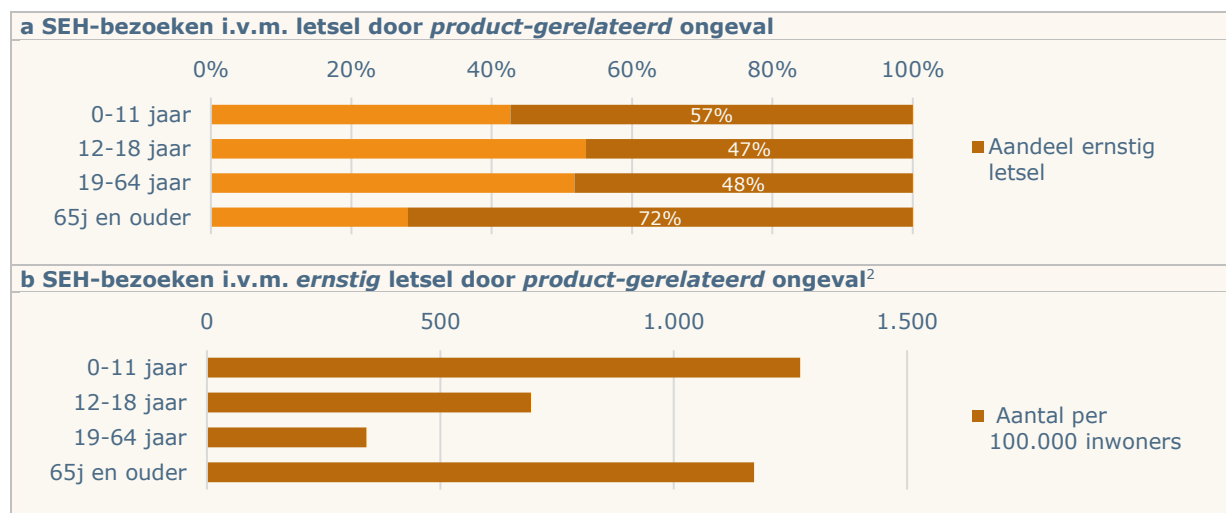
In de leeftijdsgroep 12-18 jaar zijn jongens/mannen in de meerderheid (60%) (bijlage tabel B2.3). In de andere leeftijdsgroepen is verdeling ongeveer half/half (0-11 jaar, 19-64 jaar) of zijn vrouwen in de meerderheid (65 jaar en ouder).

Bijna de helft van de product-gerelateerde letsels in de leeftijdsgroep 12-18 jaar werd als *ernstig* letsel gekwalificeerd (47%, 9.600) (figuur 2.3a, bijlage tabel B2.4). Dit aandeel is vergelijkbaar met het percentage ernstige product-gerelateerde letsels in de leeftijdsgroep 19-64 jaar en relatief laag ten opzichte van de leeftijdsgroepen 0-11 jaar en 65 jaar en ouder. De kans op een SEH-bezoek in verband ernstig letsel door een product-gerelateerd ongeval is in de leeftijdsgroep 12-18 jaar met 690 SEH-bezoeken per 100.000 12- tot en met 18-jarigen veel kleiner dan in de leeftijdsgroep 0-11 jaar en 65 jaar en ouder. Net als bij het totaal aan SEH-bezoeken (ernstig + licht/onbekend), is ook de kans op ernstig product-gerelateerd letsel bij de 12- tot en met 18-jarigen ongeveer twee zo groot als bij de 19- tot en met 64-jarigen.

Ernstig letsel binnen de leeftijdsgroep 12-18 jaar komt aan de orde in paragraaf 2.3.

Figuur 2.3 Product-gerelateerde letsel; SEH-bezoeken naar leeftijdsgroep en ernst van het letsel¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd

2.1.2 Ontwikkeling in de tijd

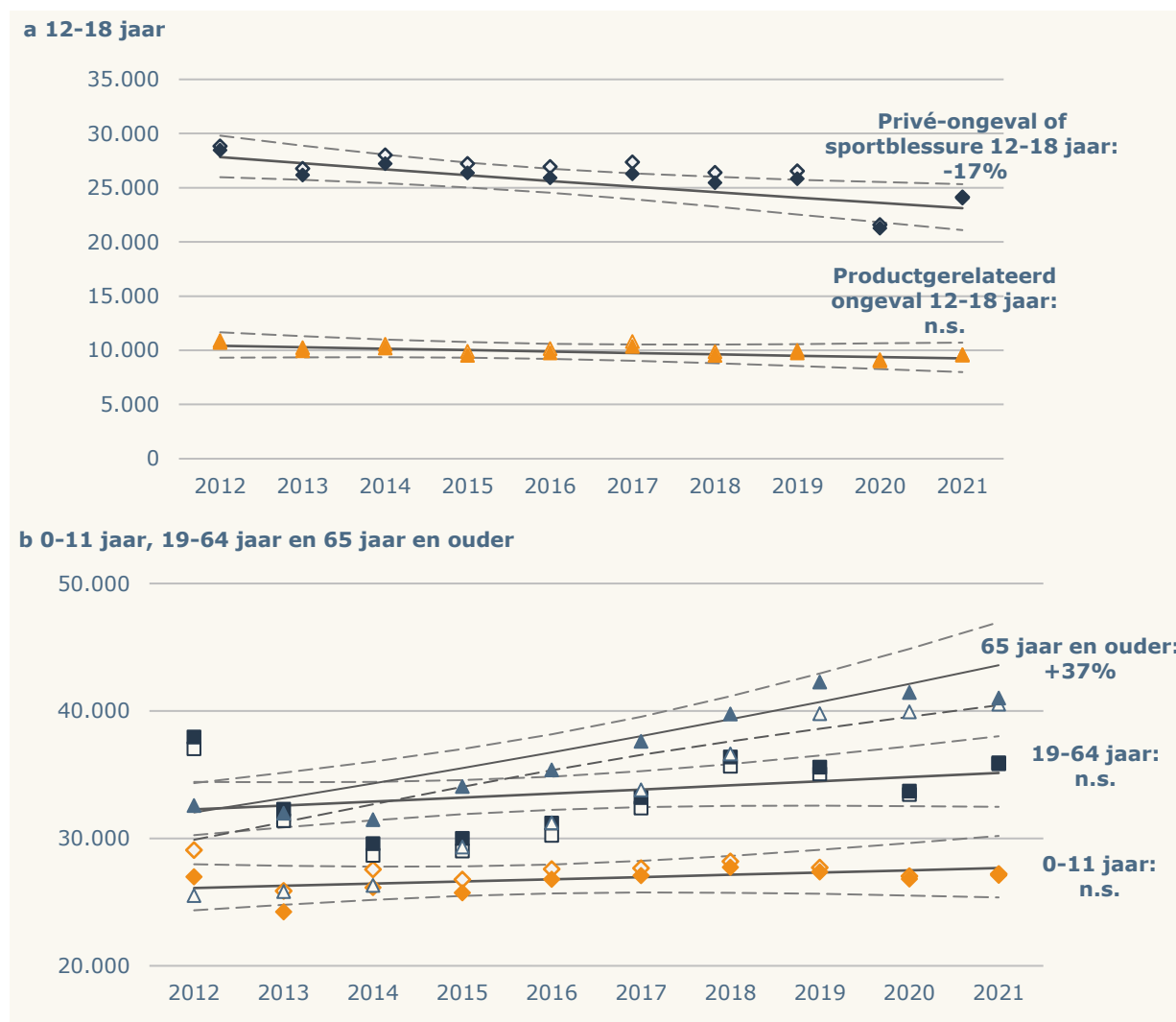
In de periode 2012-2021 is het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel door een product-gerelateerd ongeval in de leeftijdsgroep 12-18 jaar niet veranderd, het aantal SEH-bezoeken is noch significant gedaald noch significant gestegen (figuur 2.4). Ook bij een opsplitsing in 12-14 jaar en 15-18 jaar zijn geen significante veranderingen gevonden maar de trend in de leeftijdsgroep 12-14 jaar lijkt gunstiger dan die in de leeftijdsgroep 15-18 jaar.

De product-gerelateerde ongevallen vormen een subgroep van het totaal aan privé-ongevallen en sportblessures (zie paragraaf 2.2). De ontwikkeling van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel door een product-gerelateerd ongeval in de leeftijdsgroep 12-18 jaar (geen significante verandering) is ongunstiger dan de ontwikkeling van het totaal aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel door een privé-ongeval of een ernstige sportblessure in deze leeftijdsgroep (-17%) (figuur 2.3). Hierbij moeten we wel in oog houden dat het COVID-19-effect (relatief lage aantallen in 2020 en 2021) bij het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel door een privé-ongeval of een ernstige sportblessure groter was dan bij de product-gerelateerde ongevallen.

Trendanalyses van de leeftijdsgroepen 0-11 jaar, 19-64 jaar en 65 jaar en ouder laten zien dat er alleen bij de ouderen vanaf 65 jaar sprake is van een significante verandering. In de periode 2012-2021 is het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel door een product-gerelateerd ongeval in de leeftijdsgroep 65 jaar en ouder met ruim een derde gestegen (+37%). In de analyse is gecorrigeerd voor de vergrijzing.

Figuur 2.4 Letsels; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ naar jaar, oorzaak en leeftijd, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling²⁻³

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

² Open symbool = Aantal / Gesloten symbool = Aantal gecorrigeerd voor veranderde bevolking / Ononderbroken lijn = Trend op basis van naar bevolking gestandaardiseerde aantallen / Onderbroken lijnen = 95% betrouwbaarheidsinterval rondom trend.

³ n.s. = trend is niet statistisch significant

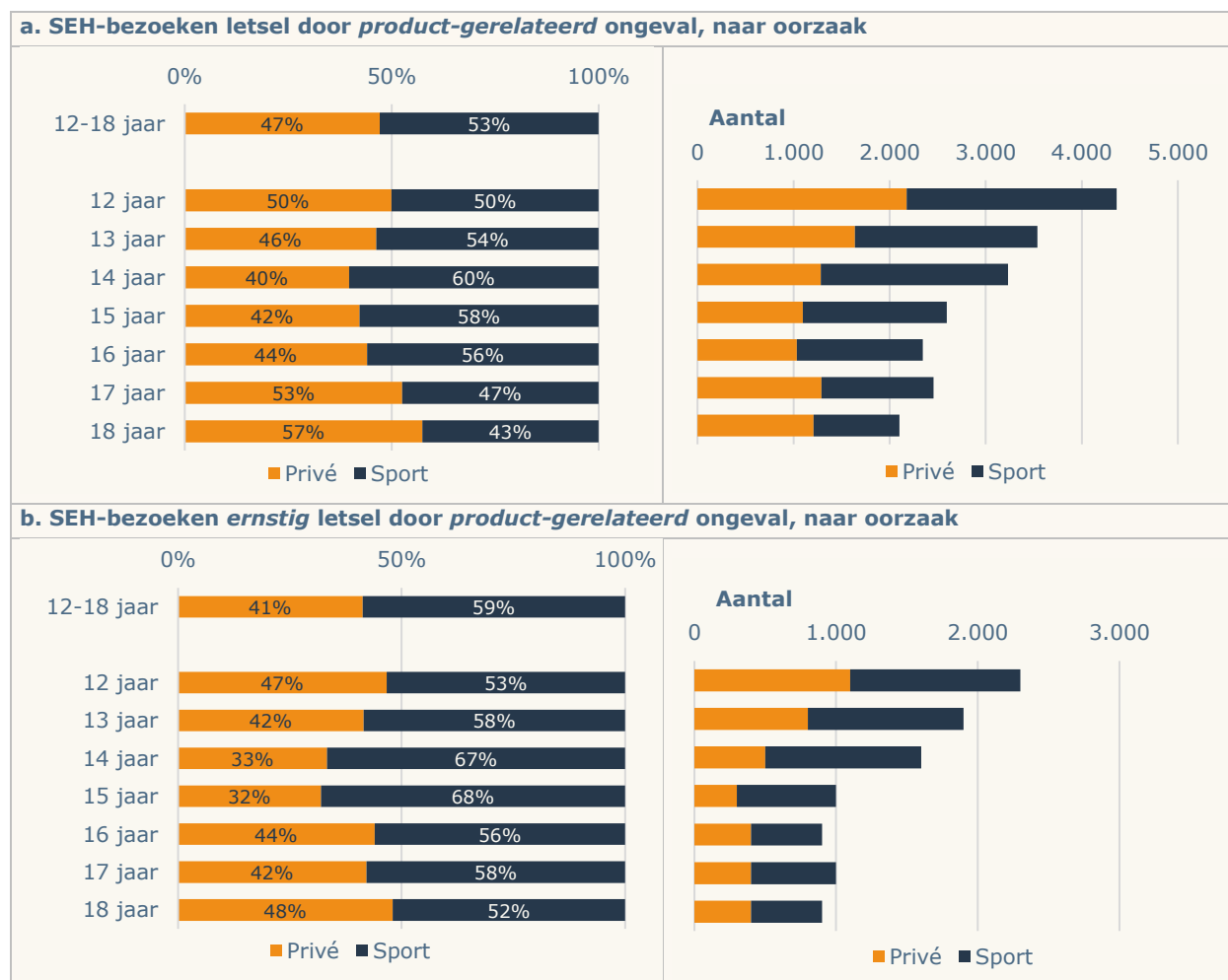
2.2 Toedracht

Ruim de helft van de product-gerelateerde ongevallen in de leeftijdsgroep 12-18 jaar gebeurde in het kader van sportbeoefening (53%, 10.900) (figuur 2.5a, bijlage tabel B2.5). De overige product-gerelateerde ongevallen in 2021 waren privé-ongevallen (47%, 9.700). De verdeling tussen beide contexten (sport en privé) varieert tussen de verschillende leeftijden. Kijken we naar de aantallen, dan is te zien dat het aantal product-gerelateerde letsels door een privé-ongeval was het grootst bij de 12-jarigen. Het kleinst aantal werd gezien bij de 15- en 16-jarigen. Ook het aantal product-gerelateerde sportblessures was het grootst is onder 12-jarigen en het aantal neemt ruwweg af met het toenemen van de leeftijd.

Als er alleen naar de SEH-bezoeken in verband met *ernstig* product-gerelateerd letsels wordt gekeken, dan verschuift het accent nog meer naar de product-gerelateerde ongevallen tijdens sportbeoefening (figuur 2.4b, bijlage tabel B2.5). In 2021 ontstond 59 procent van de ernstige product-gerelateerde letsels in de leeftijdsgroep 12-18 jaar tijdens sportbeoefening (5.600; Privé: 41%, 4.000). Het aantal product-gerelateerde ernstige sportblessures is het grootst onder sporters van twaalf, dertien en veertien jaar. Twaalfjarigen kwamen het vaakst naar de SEH-afdeling in verband met ernstig letsel door product-gerelateerd privé-ongeval.

Figuur 2.4 Product-gerelateerde letsels 12-18 jaar; SEH-bezoek naar leeftijd, context en ernst van het letsel¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Voorals veldvoetbal, de meest beoefende sport, leidt tot blessures. In 2021 was veldvoetbal verantwoordelijk voor een kwart van de product-gerelateerde sportblessures (23%, 2.500) (bijlage tabel B2.6). Het aandeel veldvoetbalblessures varieert binnen de groep 12-18 jaar van een vijfde onder 12-, 17- en 18-jarigen tot bijna een derde onder 16-jarigen. Bewegingsonderwijs komt, met vooral blessures onder 12- tot en met 15-jarige scholieren, op de tweede plaats (13%). Daarna volgen hockey en skaten/skeelers.

Binnen de product-gerelateerde sportblessure staat ook bij de ernstige letsels veldvoetbal bovenaan (21%, 1.200) (bijlage tabel B2.6). Op de tweede plaats komt nu skeelers/skaten gevolgd door bewegingsonderwijs en skateboarden.

2.2.1 Producten

Benodigheden voor sport (en kamperen) waren in de leeftijdsgroep 12-18 jaar veruit het vaakst op de een of andere manier betrokken bij een product-gerelateerd ongeval namelijk in de helft van de gevallen (49%, 10.200) (bijlage tabel B2.7). Daarna komen ongevallen met 'vaste installaties/objecten buiten gebouwen en bewerkte oppervlakten buiten' en ongevallen waarbij een product uit groep 'delen van gebouwen/vast meubilair en vaste voorzieningen voor elektriciteit/gas/water/sanitair' (beide 12% 2.500). In de eerste groep vallen vooral speeltoestellen. Bij de tweede groep moet gedacht worden aan bijvoorbeeld trappen en deuren.

Een vergelijking tussen de leeftijdsgroepen 12-14 jaar en 15-18 jaar laat zien dat in de jongste leeftijdsgroep ongevallen met benodigheden voor sport en ongevallen met vaste installaties (waaronder speeltoestellen) vaker voorkwamen dan in de andere leeftijdsgroep (bijlage tabel B2.7). In de leeftijdsgroep 15-18 jaar kwamen relatief vaak ongevallen met delen van gebouwen en ongevallen met vervoermiddelen voor. In bijlage 2 staat een toelichting bij enkele productgroepen.

Per product bekeken kwamen ongevallen waarbij een bal betrokken was het meeste voor (26%, 2.500) (tabel 2.1). Ongevallen met een vaste trap komen op de tweede plaats gevolgd door ongevallen met een trampoline (vooral als speeltoestel) en ongevallen met skeelers/skates of skateboards. Een volledige top 20 is opgenomen in onderstaande tabel.

SEH-bezoeken in verband met letsel door ongeval met een bal kwamen met kwart van het totaal in de leeftijdsgroepen 12-14 jaar en 15-18 jaar het ook in beide afzonderlijke leeftijdsgroepen het meeste voor (26%). In absolute zin was het aantal ongevallen met een bal wel groter onder 12- tot en met 14-jarigen. Binnen de top 10 is verder vooral een verschil te zien bij de trampoline, skeeler/skate en step vaker bij 12-14-jarigen, en vaste trap vaker bij 15-18-jarigen.

Na een selectie op SEH-bezoeken in verband met *ernstige* letsels door een product-gerelateerd ongeval verandert de lijst met producten niet veel (bijlage tabel B2.8). Ook hier staat de bal bovenaan. Ongevallen met skeelers/skates of schaatsen komen iets hoger in de lijst te staan.

Een splitsing naar privé-ongevallen en sportblessures geeft logischerwijze twee lijstjes die erg van elkaar verschillen (bijlage tabel B2.8). Bij de privé-ongevallen komt de vaste trap op de eerste plaats, daarna volgen de trampoline, deur en step. Bij de sportblessures staat de bal veruit bovenaan gevolgd door skeeler/skate en skateboard.

Tabel 2.1 Product-gerelateerde letsels 12-18 jaar; SEH-bezoeken top 20 van producten

12-18 jaar	Aantal	%	12-14 jaar	Aantal	%	15-18 jaar	Aantal	%
1 Bal	5.400	26	Bal	2.900	26	Bal	2.500	26
2 Vaste trap	1.300	7	Trampoline	900	8	Vaste trap	800	9
3 Trampoline	1.100	5	Skeeler/skate	700	6	Skateboard	400	4
4 Skeeler/skate	1.000	5	Vaste trap	500	5	Crossmotor	300	4
5 Skateboard	800	4	Skateboard	500	4	Deur	300	3
6 Crossmotor	600	3	Step	400	4	Skeeler/skate	300	3
7 Deur	500	2	Schaats	300	3	Hockeystick	300	3
8 Step	500	2	Deur	200	2	Hek	200	2
9 Schaats	500	2	Crossmotor	200	2	Trampoline	200	2
10 Hockeystick	400	2	Luchtkussen	200	2	Schaats	200	2
11 Hek	400	2						
12 Slee	300	2						
13 Bank	200	1						
14 Turnmat	200	1						
15 Luchtkussen	200	1						
16 Tafel	200	1						
17 Bed	200	1						
18 Crossfiets	200	<1						
19 Doel	200	<1						
20 Kast	200	<1						

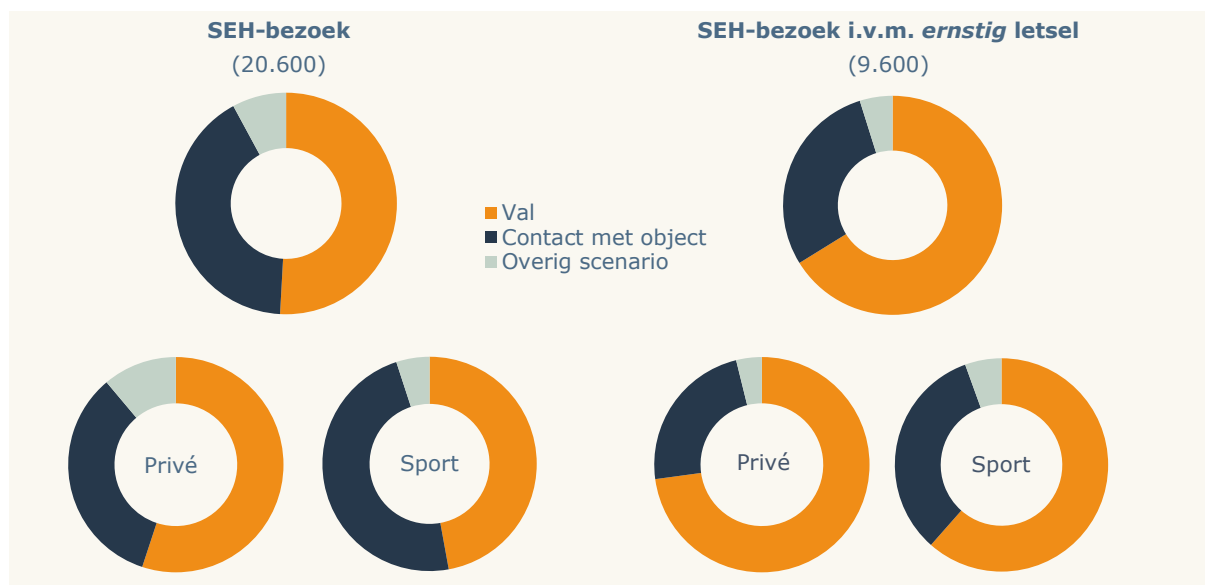
Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

2.2.2 Ongevalsscenario's

Letsels door een product-gerelateerd valongeval komen het meeste voor (figuur 2.5, bijlage tabel B2.9). Bij de helft van de product-gerelateerd ongevallen was sprake van een val (51%, 10.500) en 41 procent van de slachtoffers raakten gewond door contact met een object (8.500). In figuur 2.5 is te zien dat letsel door een val relatief vaker voorkomt bij de privé-ongevallen en letsel door contact met een object vaker bij de sportblessures (bijlage tabel B2.10). In de leeftijdsgroep 12-14 jaar komt letsel door een val vaker voor dan in de oudere leeftijdsgroep. In de leeftijdsgroep 15-18 is relatief vaker sprake van letsel door contact met een object.

Kijken we alleen naar de ernstige letsels, dan is te zien dat het aandeel valongevallen toeneemt tot twee derde (66%) (figuur 2.5, bijlage tabel B2.10). Dit betekent dat valongevallen relatief vaak tot ernstig letsel leiden. Bij de privé-ongevallen is het aandeel valongevallen zelfs opgelopen tot bijna driekwart (73%).

Figuur 2.5 Product-gerelateerde letsels 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar ongevalsscenario (grove indeling) en ernst van het letsel¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, Veilighe9idNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Koppeling van het ongevalsscenario aan een product laat zien dat het aantal letsels doordat slachtoffers geraakt worden door een bal het grootst is (21%), op enige afstand gevolgd door letsels door een val op skeeler/skates of skateboard (10%) (tabel 2.2). Ook bij de afzonderlijke leeftijdsgroepen staat letsel door contact met een bal bovenaan (bijlage tabel B2.11). De verdere verdeling verschilt enigszins tussen de leeftijdsgroepen. In de leeftijdsgroep 12-14 jaar komen val op skeelers, skates of skateboard en een val door een sprong op/van de trampoline op de tweede en derde plaats. Bij andere leeftijdsgroep staan val van vaste trap en val op skeelers, skates of skateboard op de tweede respectievelijk derde plaats.

Kijken we weer alleen naar de *ernstige* letsels, dan is te zien dat de top 6 van meest voorkomende ongevalsscenario's hetzelfde blijft (tabel 2.2). In lijn met vorige constatering over de valongevallen, is het aandeel letsels door een val op skeelers, skates of skateboard met 17 procent bij de ernstige letsels groter dan bij het totaal aan SEH-bezoeken in verband met product-gerelateerde letsels. Bij de 12- tot en met 14-jarigen komt een val op skeelers, skate of skateboard bovenaan te staan (bijlage tabel B2.11)

Logischerwijze zijn er grote verschillen tussen privé-ongevallen en de sportblessures, net als eerder geconstateerd werd bij de producten. Dit leidt niet tot opvallende nieuwe inzichten (bijlage tabel B2.12).

Tabel 2.2 Product-gerelateerde letsels 12-18 jaar; SEH-bezoeken top 10 naar ongevalsscenario en ernst van het letsel¹

SEH-bezoek		SEH-bezoek i.v.m. ernstig letsel			
12-18 jaar	Aantal	%	Aantal	%	
1 Geraakt door bal	4.300	21	1 Geraakt door bal	1.600	17
2 Val op skeeler, skate, skateboard	2.100	10	2 Val op skeeler, skate, skateboard	1.600	17
3 Val van vaste trap	1.300	6	3 Val van vaste trap	600	6
4 Val door sprong op/van trampoline	700	4	4 Val door sprong op/van trampoline	500	5
5 Val op step, waveboard	500	3	5 Val op step, waveboard	300	4
6 Val van/uit speeltoestel	400	2	6 Val van/uit speeltoestel	300	3
7 Stoten tegen meubilair	400	2	7 Val van fiets	200	2
8 Geraakt door hockeystick	300	2	8 Val met ski, snowboard	100	2
9 Val van fiets	300	1	9 Struikelen over bal	100	1
10 Beknelling tussen deur	300	1	10 Stoten tegen meubilair	100	1
			Val van/uit gymtoestel	100	1
12-14 jaar					
1 Geraakt door bal	2.400	21	Val op skeeler, skate, skateboard	1.000	18
2 Val op skeeler, skate, skateboard	1.400	12	Geraakt door bal	1.000	18
3 Val door sprong op/van trampoline	600	6	Val door sprong op/van trampoline	400	7
15-18 jaar					
1 Geraakt door bal	1.900	20	Geraakt door bal	600	16
2 Val van vaste trap	800	9	Val op skeeler, skate, skateboard	500	14
3 Val op skeeler, skate, skateboard	800	8	Val van vaste trap	300	9

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

2.2.3 Locatie

De product-gerelateerde ongevallen die tot een SEH-bezoek leiden, vinden voor zover bekend (49% overig/onbekend) vooral op sportlocaties (31%) en in een woonhuis (11%) plaats (bijlage tabel B2.13). Onder de 15- tot en met 18-jarigen lijken de ongevallen vaker in een woonhuis (14%) plaats te vinden dan in de leeftijdsgroep 12-14 jaar (9%).

2.3 Letsel

In de leeftijdsgroep 12-18 jaar leidden in 2021 product-gerelateerde ongevallen bij de helft van de slachtoffers tot een fractuur (51%, 10.600) (bijlage tabel B2.14). Letsel aan de bovenste extremiteiten kwamen het meeste voor (63%, bijlage B2.15). Combinatie van letsellootatie en letseltype laat zien dan fracturen aan hand of vingers (16%) en polsfracturen (14%) het meeste voorkwamen (tabel 2.3). Oppervlakkig letsel aan hand of vingers komt op de derde plaats met vijf procent (tabel 2.3, bijlage tabel B2.15).

In de leeftijdsgroep 12-14 jaar kwamen meer fracturen voor dan in de leeftijdsgroep 15-18 jaar (bijlage tabel B2.14). In de oudste leeftijdsgroep kwamen relatief meer oppervlakkige letsels voor. In tabel 2.3 is te zien dat aansluitend daarop in de jongste leeftijdsgroep (onder andere) meer fracturen aan pols en hand/vinger en voet/tenen voorkwamen dan in de leeftijdsgroep 15-18 jaar.

Tabel 2.3 Product-gerelateerde letsels 12-18 jaar; SEH-bezoeken top 5 naar letsel en ernst van het letsel¹

SEH-bezoek 12-18 jaar			SEH-bezoek i.v.m. <i>ernstig</i> letsel		
	Aantal	%			
1 Fractuur hand/vinger	3.400	16	Polsfractuur	2.900	30
2 Polsfractuur	2.900	14	Fractuur hand	800	9
3 Oppervlakkig letsel/kneuzinghand/vinger	1.100	5	Spier-/peesletsel hand/vinger	800	8
4 Fractuur voet/teen	1.000	5	Enkelfractuur	800	8
5 Spier-/peesletsel hand/vinger	800	4	Fractuur elleboog	600	6
12-14 jaar					
1 Polsfractuur	2.100	19	Polsfractuur	2.100	36
2 Fractuur hand/vinger	1.800	16	Enkelfractuur	400	8
3 Fractuur voet/teen	700	6	Fractuur voet	400	7
4 Oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	400	4	Fractuur onderarm	400	7
5 Enkelfractuur	400	4	Spier-/peesletsel hand/vinger	400	7
15-18 jaar					
1 Fractuur hand/vinger	1.600	17	Polsfractuur	900	23
2 Polsfractuur	900	9	Fractuur hand	500	13
3 Oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	600	7	Spier-/peesletsel hand/vinger	400	11
4 Enkeldistorsie	400	5	Enkelfractuur	300	8
5 Spier-/peesletsel hand/vinger	400	5	Trauma capitis/licht hersenletsel	300	7

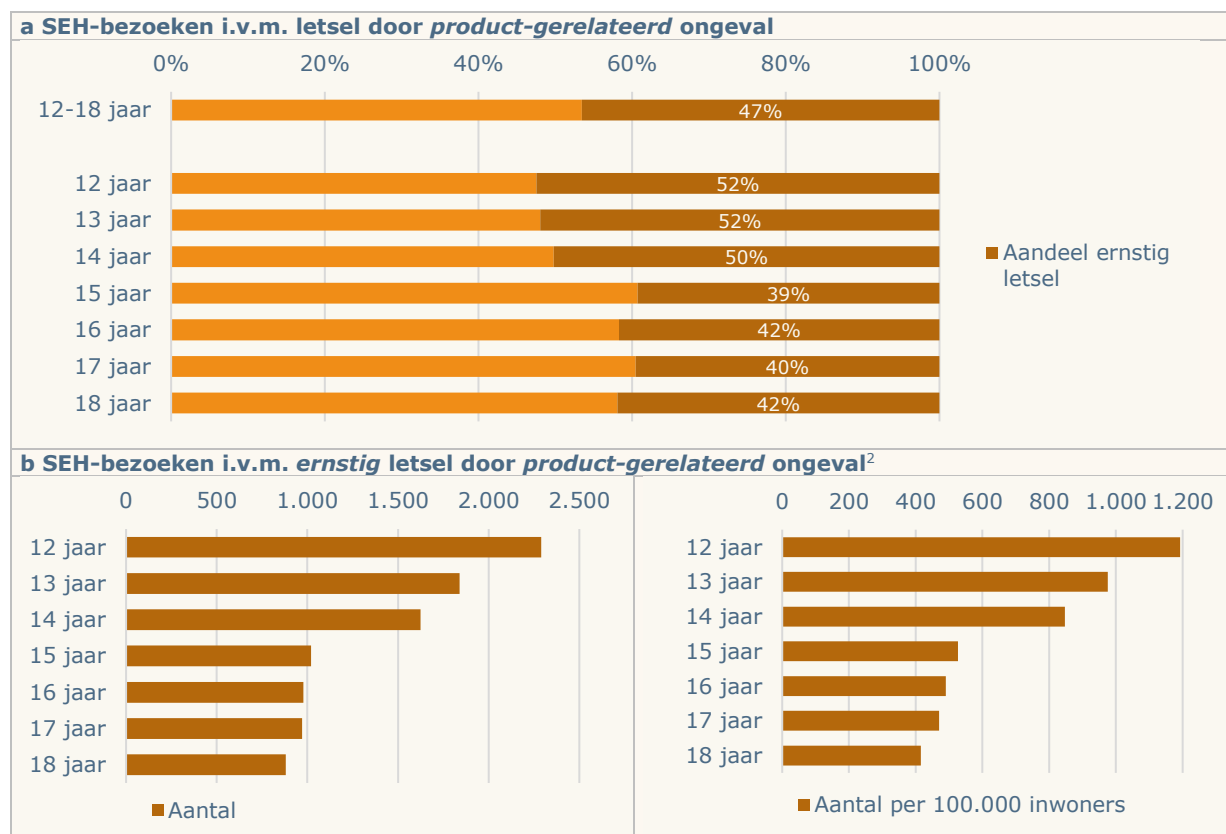
Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Het aandeel en het aantal *ernstige* letsels binnen de product-gerelateerde letsels neemt af met het toenemen van de leeftijd (figuur 2.6, bijlage tabel B2.16). Dit leidt ertoe dat toe dat in 2021 het *aantal* ernstige product-gerelateerde letsels bij 12-jarigen (2.300) tweeënhalf keer zo groot was als bij 18-jarigen (900). Kijken we naar het aandeel ernstige product-gerelateerde letsels, dan lijkt er een tweedeling te zijn tussen 12-14 jaar (50-52%) en 15-18 jaar (39-42%). De *kans* op een SEH-bezoek voor ernstig letsel is voor de 12-jarigen bijna drie keer zo groot als voor de 18-jarigen. Het grote aantal (pols)fracturen in de jongste leeftijdsgroep speelt hierbij een belangrijke rol.

Figuur 2.6 Product-gerelateerde letsels 12-18 jaar; SEH-bezoek naar leeftijd en ernst van het letsel¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

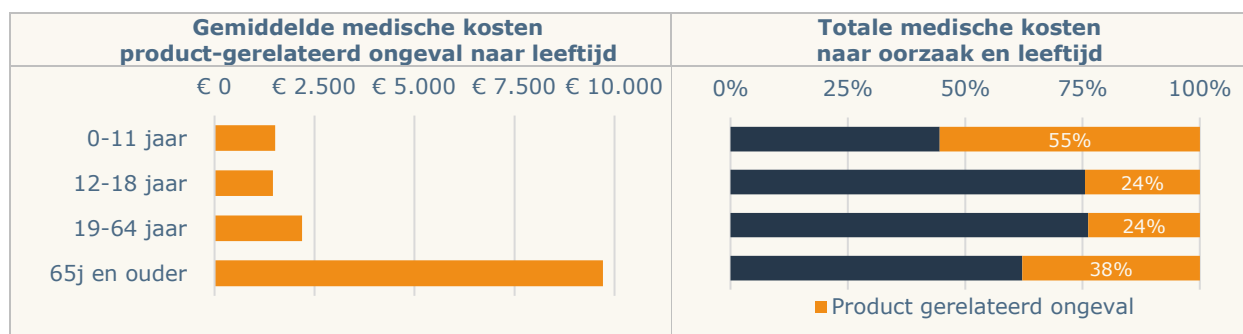
² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd

2.4 Directe medische kosten

In 2021 bedroegen de directe medische kosten voor letsel door een product-gerelateerd ongeval waarvoor het slachtoffer is behandeld op een SEH-afdeling en/of is opgenomen in het ziekenhuis in de leeftijdsgroep 12-18 jaar gemiddeld 1.500 euro (figuur 2.7, bijlage tabel B2.17). Dit is evenveel als de gemiddelde kosten van dergelijk ongevallen in de leeftijdsgroep 0-11 jaar maar (veel) goedkoper dan in de groep slachtoffers in de leeftijdsgroepen 19-64 jaar en 65 jaar en ouder. De gemiddelde kosten van 1.500 euro leidde tot het totaalbedrag van 31 miljoen euro voor de groep 12-18 jaar. Dit komt overeen met een kwart van de totale directe medische kosten van alle letsels in deze leeftijdsgroep.

Figuur 2.7 Letsels; Directe medische kosten¹ naar leeftijd en oorzaak

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2021, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Directe medische kosten en verzuimkosten van slachtoffers die zijn behandeld op een SEH-afdeling van een ziekenhuis en/of zijn opgenomen

Binnen de groep 12-18 jaar lijken de gemiddelde kosten voor de 12-, 13- en 14-jarigen het laagst (bijlage tabel B2.18). Toch zijn de totale kosten door het grotere aantal ongevallen met name voor 12- en 13-jarigen hoger dan voor de andere slachtoffers.

2.5 Overledenen

Over dodelijke ongevallen is, onder andere in verband met bescherming van de privacy, slechts beperkt informatie openbaar. Uit een eerdere analyse weten we dat in de periode 2015-2019 elk jaar gemiddeld 12 kinderen/jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar overleden door een privé-(sport-arbeids)ongeval waaronder vier verdrinkingen en twee slachtoffers door een overdosering van drugs of medicijnen. Op basis van deze analyse kan geen uitspraak gedaan worden over het aantal product-gerelateerde dodelijke ongevallen. Wel kan natuurlijk gezegd worden dat het maximaal om gemiddeld tien product-gerelateerde dodelijke ongevallen per jaar kan gaan aangezien overdoseringen niet worden meegeteld bij de product-gerelateerde ongevallen.

Recentere gegevens over de leeftijdsgroepen 10-14 jaar en 15-19 jaar laten zien dat in 2021 in de deze twee leeftijdsgroepen in totaal 20 personen overleden door een privé-(sport, arbeids)ongeval (10-14 jaar: 5, 15-19 jaar: 15). Kijken waar naar het totaal over de periode 2017-2021 dan komen we uit op 95 dodelijke privé-ongevallen in de leeftijdsgroep 10-19 jaar. In ruim de helft van de gevallen was mogelijk sprake van een product-gerelateerd ongeval: 51 in de periode 2017-2021 oftewel gemiddeld tien per jaar. Tabel B2.19 in bijlage 2 geeft een overzicht van alle deze cases. Verdrinkingen komen op de eerste plaats gevolgd door dodelijke ongevallen waarbij sprake was van contact met een object. In die laatste groep kwamen beknellingen het meeste voor ('Beklemd geraakt, vermorzeld, gekneusd of bekneld in of tussen voorwerpen'). Helaas is niet bekend waartussen de slachtoffers bekneld raakten. Op de derde plaats komen andere vormen van onopzettelijke belemmeringen van ademhaling. Ook hier is de informatie weinig specifiek.

3 Discussie en conclusies

Leeftijd

In 2021 vonden in de leeftijdsgroep 12-18 jaar 20.600 SEH-bezoeken plaats in verband met letsel door een product-gerelateerd ongeval wat overeenkomt met 1.500 SEH-bezoeken per 100.000 inwoners in deze leeftijdsgroep. Bijna de helft van deze product-gerelateerde letsels in de werd als *ernstig* letsel gekwalificeerd. Ten opzichte van andere onderzochte leeftijdsgroepen (0-11 jaar, 19-64 jaar, 65 jaar en ouder) is de kans op een SEH-bezoek in verband met product-gerelateerd (ernstig) letsel in leeftijdsgroep 12-18 jaar noch heel groot noch heel klein.

Binnen de leeftijdsgroep 12-18 jaar neemt het aantal SEH-bezoeken evenals de kans op een SEH-bezoek in verband met product-gerelateerd letsel af met het toenemen van de leeftijd. Een tweedeling in de leeftijdsgroepen 12-14 jaar en 15-18 jaar laat zien dat de kans op een product-gerelateerd letsel in de jongste van deze twee leeftijdsgroepen in 2021 (12-14 jaar: 1.900 SEH-bezoeken per 100.000 inwoners) ruim anderhalf keer groter was dan in de leeftijdsgroep 15-18 jaar. Voor ernstig letsel loopt het verschil op tot een factor twee (12-14 jaar: 1.000 SEH-bezoeken per 100.000 inwoners). Hiermee benadert de leeftijdsgroep 12-14 jaar de kinderen tot en met 11 jaar, in de onderhavige leeftijdsindeling de groep met de grootste kans op een SEH-bezoek in verband met product-gerelateerd (ernstig) letsel (2.200 resp. 1.300 SEH-bezoeken per 100.000 inwoners). Op basis van deze cijfers lijkt het zinvol het accent te leggen op de leeftijdsgroep 12-14 jaar en van daaruit waar mogelijk ook de leeftijdsgroep 15-18 jaar te betrekken bij preventie van product-gerelateerde ongevallen. Echter de resultaten ten aanzien van de ontwikkeling de tijd geven daarentegen geen aanleiding om specifiek de leeftijdsgroep 12-14 jaar aan te pakken. Zowel bij groep 12-14 jaar als de leeftijdsgroep 15-18 jaar is geen significante verandering gevonden maar de trend in de leeftijdsgroep 12-14 jaar lijkt gunstiger dan die in de leeftijdsgroep 15-18 jaar.

Producten

Benodigheden voor sport waren in de leeftijdsgroep 12-18 jaar veruit het vaakst op de een of andere manier betrokken bij een product-gerelateerd. Daarna volgen speeltoestellen en trappen. Per product bekeken kwamen ongevallen waarbij een bal betrokken was het meeste voor. Ongevallen met een vaste trap komen op de tweede plaats gevolgd door ongevallen met een trampoline (vooral als speeltoestel) en ongevallen met skeelers/skates of skateboards. Het hogere aantal product-gerelateerde letsels in de leeftijdsgroep 12-14 jaar wordt zowel veroorzaakt door een groter aantal ongevallen met sportbenodigheden (zoals een bal en skeelers of skates) als door een groter aantal ongevallen met speeltoestellen (met name de trampoline) of speelgoed (met name een step). Het is aannemelijk dat hierbij in ieder geval een grotere 'expositie' een rol speelt, naast mogelijk andere factoren. Maar dit is niet nader onderzocht.

Conclusie

Uit het onderhavige onderzoek komt ten aanzien van de leeftijdsgroep 12-18 jaar een aantal mogelijke aandachtsgebieden ten behoeve van preventie naar voren. Ten eerste sport als geheel met daarbinnen vooral letsels door contact met een bal, ongevallen tijdens skaten/skeelers of

tijdens skateboarden. Andere mogelijk aandachtsgebieden betreffen ongevallen tijdens trampolinespringen en ongevallen waarbij sprake is van een val van een vaste trap. Het merendeel van deze aandachtsgebieden heeft al een plaats binnen VeiligheidNL. Sport wordt logischerwijze opgepakt binnen het programma Sport. Ongevallen tijdens skaten/skeeleren of tijdens skateboarden komen aan de orde binnen het programma Verkeer in het LIS Vervolgonderzoek Voetgangers. Ongevallen met trampolines is al onder de aandacht binnen het programma Productveiligheid.

Wat resteert zijn ongevallen met een vaste trap. Een verdieping van de kennis over de toedracht van dergelijke ongevallen kan mogelijk aanknopingspunten bieden voor activiteiten ten behoeve van preventie. Verbreding ten aanzien van de doelgroep kan hierbij tevens worden overwogen aangezien uit diverse onderzoeken naar voren komt dat dergelijke ongevallen ook in andere leeftijdsgroepen veelvuldig voorkomen³.

Tot slot kan het zinvol zijn om te onderzoeken of verdieping en verbreding van kennis over product-gerelateerde ongevallen die tot ernstige letsels leiden, een ingang bieden voor de ontwikkeling van preventieactiviteiten.

³ Stam, C (2022) Letsels 2021. Kerncijfers LIS, Amsterdam: VeiligheidNL

4 Verantwoording

Onderstaand volgt een korte toelichting bij het gebruikte gegevens, de selectie van cases en de analyse van de data. Voor uitgebreidere informatie wordt verwezen naar Stam 2022 (hoofdstuk 9 Verantwoording)⁴

4.1 Letsel Informatie Systeem

De gegevens over bezoeken aan de Spoedeisende Hulp (SEH) afdeling zijn afkomstig uit het Letsel Informatie Systeem (LIS) van VeiligheidNL. In LIS staan slachtoffers geregistreerd die na een ongeval, geweld of zelfbeschadiging (zie tabel) zijn behandeld op een Spoedeisende Hulp (SEH) afdeling van een selectie van ziekenhuizen in Nederland. Deze ziekenhuizen vormen een representatieve steekproef van ziekenhuizen in Nederland met een continu bezette SEH-afdeling. Dit maakt een schatting van cijfers op nationaal niveau mogelijk.

4.2 Selectie

4.2.1 Product-gerelateerde ongevallen

Binnen VeiligheidNL wordt de volgende definitie van product-gerelateerde ongevallen gehanteerd: Een consumentenproduct is een non-food item waar je als consument gebruik van maakt in de privé-sfeer of in publieke ruimtes. Werksituaties (e.g. landbouwmachines en hijskranen), verkeersituaties (e.g. botsing tussen twee auto's), zelf toegebracht letsel (e.g. overdosis medicatie) en geweld (e.g. geslagen worden met een product) zijn uitgesloten.

Op basis van de bovenstaande definitie kunnen SEH-bezoeken geselecteerd worden waarbij het slachtoffer letsel heeft opgelopen door een ongeval waarbij een consumentenproduct betrokken was. We noemen deze categorie 'productgerelateerde ongevallen'. Het is belangrijk te benoemen dat bij deze ongevallen een consumentenproduct betrokken was, maar dat dat niet hoeft te betekenen dat het ongeval ook noodzakelijkerwijs veroorzaakt is door het product. Ter informatie, in LIS kunnen per ongeval zes producten geregistreerd worden die op een of andere manier betrokken waren bij het ongeval.

4.2.2 Ernstig letsel

Voor de selectie van slachtoffers met ernstig letsel wordt gebruikgemaakt van een afgeleide van de zogenaamde MAIS. AIS staat voor Abbreviated Injury Scale (Mannaerts,1994). De waarde van een letsel op deze schaal representeert de ernst van het letsel. De waarde van de Maximum AIS (MAIS) representeert het ernstigste letsel bij een slachtoffer. De MAIS loopt van 1 (licht letsel) tot 6 (maximaal). Ernstig letsel in het LIS wordt gedefinieerd als letsel met een letsel-ernst uitgedrukt in een MAIS (Maximum Abbreviated Injury Score) van ten minste 2.

4.3 Analyse

4.3.1 Algemeen

De gepresenteerde gegevens betreffen, tenzij anders vermeld, jaarlijkse aantallen en percentages over 2021. Bij de beschrijving van letsels, bijvoorbeeld SEH-bezoeken naar leeftijd, maken we

⁴ Stam C (2022) Letsels. Kerncijfers 2021, Amsterdam: VeiligheidNL (www.veiligheid.nl/kennisaanbod/cijferreportage/kerncijfers-letsels-nederland)

gebruik van verschillende parameters waaronder het absolute aantal SEH-bezoeken en het aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners (Verkeer: per aantal reizigerskilometers; Sport: per aantal sporturen enz.). Het absolute aantal geeft inzicht in de omvang van de problematiek en de daarmee samengaan medische consumptie. Het aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners is een maat voor de kans op SEH-bezoek en maakt het detecteren van risicogroepen mogelijk.

De gegevens worden afgerond weergegeven. Door afronding kan het totaal in een tabel afwijkt van de som van de afzonderlijke aantallen. Aantallen SEH-bezoeken kleiner dan 100 worden gerapporteerd als '<100' waarbij aantallen per 100.000 inwoners en percentages onvermeld blijven.

4.3.2 Trends

Uitspraken over de ontwikkeling van de problematiek in de tijd kunnen het beste gedaan worden op basis van het aantal ernstige letsels (zie 4.2.2). We gaan er vanuit dat de ernstige letsels, ongeacht bijvoorbeeld ontwikkelingen in (het beleid van) de gezondheidszorg, zowel vroeger als nu (en in de toekomst) op de SEH-afdeling werden en worden (en zullen worden) behandeld. Hierdoor zal het verloop in de tijd van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel een betere indicator zijn voor de ontwikkeling van de betreffende letselproblematiek dan de ontwikkelingen van het totaal aantal SEH-bezoeken.

Voor de trendanalyses wordt gebruikgemaakt van logistische regressie waarbij gecorrigeerd wordt voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling wat betreft leeftijd en geslacht. Een stijging van het aantal SEH-bezoeken hoeft namelijk niet te betekenen dat 'de wereld minder veilig is geworden'. Het kan ook zo zijn dat een specifieke kwetsbare groep in omvang is toegenomen. De correctie laat zien in hoeverre een verandering in het aantal SEH-bezoeken toegeschreven kan worden aan een toename van de omvang van een specifiek kwetsbare groep. De 'overgebleven' trend laat dan zien of de kans op een SEH-bezoek in verband met letsel is veranderd.

4.3.3 Medische kosten

VeiligheidNL heeft, in samenwerking met het Erasmus Medisch Centrum Rotterdam (Afdeling Maatschappelijke Gezondheidszorg), een rekenmodel (Letsellastmodel, LLM) ontwikkeld dat onder meer bestaat uit een zorgmodel en een verzuimmodel. Met behulp van het zorgmodel worden de directe medische kosten geschat per slachtoffer dat op een SEH-afdeling wordt behandeld en/of in het ziekenhuis opgenomen wordt. Bij directe medische kosten kan bijvoorbeeld gedacht worden aan kosten van ambulance-spoedvervoer, spoedeisende hulp, overige poliklinische hulp, ziekenhuisverpleging (zowel initieel als heropnamen), thuiszorg, nazorg door de huisarts, (geriatische) revalidatie en verpleeghuiszorg.

Bijlage 1 Toelichting bij productgroepen

Vaste installaties/objecten op speelplaats/speeltuin (Speeltoestellen):

- Ballenbad
- Glijbaan, speelplaats
- Klimrek/klimtoestel
- Luchtkussen
- Schommel
- Wip
- Trampoline
- Zandbak
- Speeltoestel, overig

Benodigheden voor schaatsen/skaten/skeelers/skateboarden (Benodigheden voor sport):

- Schaats
- Skateboard
- Longboard
- Skeeler/skate
- Benodigheden voor schaatsen/skaten/skeelers/skateboarden, overig

Speelgoed (op wielen) die gewicht kind dragen:

- Driewieler
- Hobbelpaard
- Kar ,speelgoed-
- Step
- Trapauto/skelter
- Lolo-bal
- Skippy-bal
- Rolschaatsen
- Waveboard
- Loopfietsje
- Eénwieler
- Spacescooter
- Speelgoed

Bijlage 2 Tabellen

Tabel B2.1 Letsels; SEH-bezoeken i.v.m. letsel naar oorzaak en leeftijdsgroep

	Product-gerelateerde ongevallen			Overig oorzaken			Totaal		
	Aantal per 100.000			Aantal per 100.000			Aantal per 100.000		
	Aantal	Rij%	inwoners ¹	Aantal	Rij%	inwoners ¹	Aantal	Rij%	inwoners ¹
0-11 jaar	47.400	56	2.200	37.300	44	1.700	84.700	100	4.000
12-18 jaar	20.600	30	1.500	47.600	70	3.400	68.300	100	4.900
19-64 jaar	74.400	27	710	201.000	73	1.900	275.000	100	2.600
65 jaar en ouder	56.300	36	1.600	98.000	64	2.800	154.000	100	4.500
Totaal	199.000	34	1.100	383.000	66	2.200	582.000	100	3.300

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

Tabel B2.2 Letsels 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar oorzaak en leeftijd

	Product-gerelateerde ongevallen				Overig				Totaal			
	Aantal per 100.000				Aantal per 100.000				Aantal per 100.000			
	Aantal	Rij %	Kolom %	inwoners ¹	Aantal	Rij %	Kolom %	inwoners ¹	Aantal	Rij %	Kolom %	inwoners ¹
12-18 jaar	20.600	30	100	1.500	47.600	70	100	3.400	68.300	100	100	4.900
12 jaar	4.400	42	21	2.300	6.000	58	13	3.100	10.300	100	15	5.400
13 jaar	3.500	36	17	1.900	6.400	64	13	3.400	9.900	100	15	5.300
14 jaar	3.200	33	16	1.700	6.500	67	14	3.400	9.800	100	14	5.100
15 jaar	2.600	28	13	1.300	6.500	72	14	3.400	9.100	100	13	4.700
16 jaar	2.300	24	11	1.200	7.400	76	15	3.700	9.700	100	14	4.900
17 jaar	2.500	25	12	1.200	7.300	75	15	3.500	9.800	100	14	4.700
18 jaar	2.100	22	10	990	7.600	78	16	3.600	9.700	100	14	4.600

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

Tabel B2.3 Letsels door product-gerelateerde ongevallen; SEH-bezoeken i.v.m. letsel naar leeftijdsgroep en geslacht¹

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal	Rij%	Aantal per 100.000 inwoners ²	Aantal	Rij%	Aantal per 100.000 inwoners ²	Aantal	Rij%	Aantal per 100.000 inwoners ²
0-11 jaar	24.100	51	2.200	23.300	49	2.200	47.400	100	2.200
12-18 jaar	12.400	60	1.700	8.200	40	1.200	20.600	100	1.500
19-64 jaar	38.600	52	730	35.800	48	690	74.400	100	710
65 jaar en ouder	19.300	34	1.200	37.000	66	2.000	56.300	100	1.600
Totaal	94.400	47	1.100	104.000	53	1.200	199.000	100	1.100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijd/geslachtsgroep

Tabel B2.4 Letsels door product-gerelateerde ongevallen; SEH-bezoeken i.v.m. letsel naar ernst van het letsel en leeftijdsgroep¹

	Ernstig letsel			Licht letsel/ Ernst onbekend			Totaal		
	Aantal	Rij%	Aantal per 100.000 inwoners ²	Aantal	Rij%	Aantal per 100.000 inwoners ²	Aantal	Rij%	Aantal per 100.000 inwoners ²
0-11 jaar	27.200	57	1.300	20.200	43	950	47.400	100	2.200
12-18 jaar	9.600	47	690	11.000	53	800	20.600	100	1.500
19-64 jaar	35.900	48	340	38.500	52	370	74.400	100	710
65 jaar en ouder	40.500	72	1.200	15.800	28	460	56.300	100	1.600
Totaal	113.000	57	650	85.600	43	490	199.000	100	1.100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

² Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

Tabel B2.5 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar context, ernst van het letsel en leeftijd¹

	Privé-ongeval			Sportblessure			Totaal		
	Aantal	Rij %	Aantal	Aantal	Rij %	Aantal	Aantal	Rij %	Aantal
			per 100.000 inwoners ²			per 100.000 inwoners ²			per 100.000 inwoners ²
12-18 jaar	9.700	47	700	10.900	53	790	20.600	100	1.500
12-14 jaar	5.100	46	890	6.000	54	1.100	11.100	100	1.900
12 jaar	2.200	50	1.100	2.200	50	1.100	4.400	100	2.300
13 jaar	1.600	46	870	1.900	54	1.000	3.500	100	1.900
14 jaar	1.300	40	670	1.900	60	1.000	3.200	100	1.700
15-18 jaar	4.600	49	570	4.900	51	600	9.500	100	1.200
15 jaar	1.100	42	570	1.500	58	770	2.600	100	1.300
16 jaar	1.000	44	520	1.300	56	660	2.300	100	1.200
17 jaar	1.300	53	620	1.200	47	560	2.500	100	1.200
18 jaar	1.200	57	570	900	43	420	2.100	100	990
Ernstig letsel									
12-18 jaar	4.000	41	290	5.600	59	410	9.600	100	690
12-14 jaar	2.400	41	410	3.400	59	590	5.800	100	1.000
12 jaar	1.100	47	560	1.200	53	640	2.300	100	1.200
13 jaar	800	42	410	1.100	58	570	1.800	100	980
14 jaar	500	33	280	1.100	67	560	1.600	100	850
15-18 jaar	1.600	41	200	2.300	59	280	3.900	100	470
15 jaar	300	32	170	700	68	360	1.000	100	530
16 jaar	400	44	220	500	56	270	1.000	100	490
17 jaar	400	42	200	600	58	270	1.000	100	470
18 jaar	400	48	200	500	52	220	900	100	420

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

² Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

Tabel B2.6 Product-gerelateerde sportblessures 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar top 10 sporttakken, totaal en ernstig letsel¹

Sport	Alle blessures		Ernstige blessures		
	Aantal	%	Aantal	%	
Sport	10.900	100	Sport	5.600	100
1 Veldvoetbal	2.500	23	1 Veldvoetbal	1.200	21
2 Bewegingsonderwijs	1.400	13	2 Skeelers/skaten	700	12
3 Hockey	900	9	3 Bewegingsonderwijs	700	12
4 Skeelers/skaten	900	8	4 Skateboarden	500	9
5 Skateboarden	800	7	5 Motorsport	400	7
6 Motorsport	600	5	6 Schaatsen	400	7
7 Schaatsen	500	4	7 Hockey	200	4
8 Basketbal	400	4	8 Basketbal	200	3
9 Fietscross	200	2	9 Zwemmen	100	3
10 Zwemmen	200	2	10 Fietscross	100	2

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Tabel B2.7 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar meest voorkomende betrokken productgroepen en leeftijd¹

	12-18 jaar		12-14 jaar		15-18 jaar	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Sport- en kampeerartikelen	10.200	49	5.800	52	4.400	46
<i>Ballen</i>	5.400	26	2.900	26	2.500	26
<i>Benodigdheden voor schaatsen/skaten/skeelers/skateboarden</i>	2.400	12	1.500	14	900	9
<i>Benodigdheden voor gymnastiek/fitness</i>	500	3	300	3	200	3
<i>Benodigdheden voor skiën/sleeën/snowboarden</i>	500	2	300	3	200	2
<i>Rackets/clubs/bats voor balspelen</i>	500	2	200	2	300	3
<i>Benodigdheden voor balsporten, overig</i>	300	2	200	2	100	1
Vaste installaties/obj. buiten gebouwen en bewerkte oppervlakten buiten ²	2.500	12	1.700	16	700	8
<i>Vaste installaties/objecten op speelplaats/speeltuin</i>	1.600	8	1.300	12	300	3
Delen van gebouwen/vast meubilair en vaste voorzieningen ³	2.500	12	1.000	9	1.500	15
<i>Trappen</i>	1.500	7	600	5	900	10
<i>(Onderdelen van) deuren</i>	700	3	300	3	400	4
Vervoermiddelen	1.500	7	600	5	900	9
<i>Motoren en bromfietsen</i>	700	3	300	3	400	4
<i>Fietsen</i>	400	2	200	2	200	2
Meubels en textiel	1.300	6	700	6	700	7
<i>Stoelen en banken</i>	400	2	200	2	200	2
<i>Bedden</i>	300	1	200	1	100	2
<i>Tafels</i>	300	1	100	1	200	2
Kleding	800	4	400	3	500	5
<i>Schoeisel</i>	300	2	200	2	100	2
Speelgoed	800	4	600	5	200	2
<i>Speelgoed (op wielen) die gewicht kind dragen</i>	700	3	500	5	100	1
Verpakkings- en opslagmateriaal en bevestigingsmiddelen	500	2	200	2	300	3
<i>Verpakkingsmateriaal</i>	400	2	100	1	200	2
Huishoudelijke gebruiksartikelen	400	2	100	<1	300	3
Gereedschap en klusbenodigdheden	400	2	100	1	200	2
<i>Gereedschap (excl. tuingereedschap)</i>	300	1	100	<1	200	2
Chemische producten, schoonmaakmiddelen, geneesmiddelen en drugs	400	2	200	1	200	2
Artikelen voor persoonlijke verzorging en babyverzorging	300	1	100	1	100	1
Apparaten en machines voor huishoudelijk gebruik	300	1	100	1	100	2

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor toelichting bij enkele productgroepen zie bijlage 1

² Vaste installaties/objecten buiten gebouwen en bewerkte oppervlakten buiten

³ Delen van gebouwen/vast meubilair en vaste voorzieningen voor elektriciteit/gas/water/sanitair

Tabel B2.8 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken meest voorkomende betrokken product naar context en ernst van het letsel

SEH-bezoek i.v.m. <u>ernstig</u> letsel¹			SEH-bezoek i.v.m. <u>privé-ongeval</u>			SEH-bezoek i.v.m. <u>sportblessure</u>			
	Aantal	%		Aantal	%		Aantal	%	
1	Bal	2.300	24	Vaste trap	1.300	14	Bal	5.000	46
2	Skeeler/skate	700	8	Trampoline	1.000	10	Skeeler/skate	900	9
3	Trampoline	700	7	Deur	500	5	Skateboard	800	7
4	Vaste trap	600	6	Step	500	5	Crossmotor	600	5
5	Skateboard	500	6	Bal	400	4	Schaats	500	5
6	Crossmotor	400	4	Hek	300	3	Hockeystick	400	4
7	Schaats	400	4	Slee	300	3	Turnmat	200	2
8	Step	300	3	Bank	200	2	Crossfiets	200	2
9	Slee	200	2	Bed	200	2	Doel	200	2
10	Hek	200	2	Tafel	200	2	Trampoline	100	1

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Tabel B2.9 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar ongevalsscenario, totaal en ernstig letsel¹

Alle letsels	Aantal	%	Ernstig letsel	Aantal	%
Val	10.500	51	Val	6.400	66
<i>Val door sprong</i>	<i>1.500</i>	<i>7</i>	<i>Val door sprong</i>	<i>900</i>	<i>9</i>
van speeltoestel	900	4	van speeltoestel	600	6
<i>van trampoline</i>	<i>700</i>	<i>4</i>	<i>van trampoline</i>	<i>500</i>	<i>5</i>
<i>Val van hoogte, val uit, van</i>	<i>1.400</i>	<i>7</i>	<i>Val van hoogte, val uit, van</i>	<i>800</i>	<i>9</i>
van speeltoestel	400	2	van speeltoestel	300	3
<i>Val van trap of ladder</i>	<i>1.300</i>	<i>6</i>	van gymtoestel	100	1
van vaste trap	1.300	6	<i>Val van trap of ladder</i>	<i>600</i>	<i>6</i>
<i>Val van tweewieler</i>	<i>900</i>	<i>4</i>	van vaste trap	600	6
van fiets	300	1	<i>Val van tweewieler</i>	<i>600</i>	<i>6</i>
<i>Struikelen</i>	<i>700</i>	<i>3</i>	van fiets	200	2
<i>Zwikken</i>	<i>400</i>	<i>2</i>	<i>Struikelen</i>	<i>400</i>	<i>4</i>
<i>Uitglijden</i>	<i>300</i>	<i>1</i>	over bal	100	1
<i>Val, overig</i>	<i>4.100</i>	<i>20</i>	<i>Zwikken</i>	<i>200</i>	<i>2</i>
op skeeler, skate, skateboard	2.100	10	<i>Uitglijden</i>	<i>200</i>	<i>2</i>
op step, waveboard	500	3	<i>Val, overig</i>	<i>2.700</i>	<i>29</i>
			op skeeler, skate, skateboard	1.600	17
			op step, waveboard	300	4
			met ski, snowboard	100	2
Contact met object	8.500	41	Contact met object	2.800	29
<i>Geraakt door bewegend object</i>	<i>5.600</i>	<i>27</i>	<i>Geraakt door bewegend object</i>	<i>2.000</i>	<i>20</i>
door bal	4.300	21	door bal	1.600	17
door hockeystick	300	2	<i>Stoten tegen stilstaand object</i>	<i>600</i>	<i>6</i>
<i>Stoten tegen stilstaand object</i>	<i>1.500</i>	<i>7</i>	tegen meubilair	100	1
tegen meubilair	400	2	<i>Beknelling</i>	<i>100</i>	<i>1</i>
<i>Snijden aan object</i>	<i>700</i>	<i>3</i>			
<i>Beknelling</i>	<i>700</i>	<i>3</i>			
tussen deur	300	1			
Overig scenario	1.600	8	Overig scenario	500	5
<i>Acute fysieke belasting</i>	<i>600</i>	<i>3</i>	<i>Acute fysieke belasting</i>	<i>300</i>	<i>3</i>
<i>Vreemd lichaam</i>	<i>300</i>	<i>1</i>			
Totaal	20.600	100	Totaal	9.600	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Tabel B2.10 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar ongevalsscenario (groeve indeling), leeftijd, context en ernst van het letsel

Alle letsels	Privé		Sport		12-14 jaar		15-18 jaar	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Val	5.400	55	5.100	47	6.300	56	4.200	45
Contact met object	3.300	34	5.200	48	4.200	38	4.300	45
Overig scenario	1.100	11	500	5	700	6	1.000	10
Totaal	9.700	100	10.900	100	11.100	100	9.500	100
Ernstig letsel:	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Val	2.900	73	3.500	62	4.100	72	2.200	58
Contact met object	900	23	1.900	33	1.400	25	1.300	35
Overig scenario	200	4	300	6	200	3	300	7
Totaal	4.000	100	5.600	100	5.800	100	3.900	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Tabel B2.11 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar ongevalsscenario, leeftijd en ernst van letsel

Alle letsels		12-14 jaar		15-18 jaar		
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1	Geraakt door bal	2.400	21	Geraakt door bal	1.900	20
2	Val op skeeler, skate, skateboard	1.400	12	Val van vaste trap	800	9
3	Val door sprong op/van trampoline	600	6	Val op skeeler, skate, skateboard	800	8
4	Val van vaste trap	500	4	Stoten tegen meubilair	200	2
5	Val op step, waveboard	400	4	Geraakt door (ijs)hockeystick	200	2
6	Val van/uit speeltoestel	300	3	Val van fiets	100	1
7	Stoten tegen meubilair	200	2	Val door sprong op/van trampoline	100	1
8	Val van fiets	200	1	Val op step, waveboard	100	1
9	Struikelen over bal	100	1	Beknelling tussen deur	100	1
10	Geraakt door hockeystick	100	1	Stoten tegen deur	100	1
	Beknelling tussen deur	100	1			
Ernstig letsel:	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1	Val op skeeler, skate, skateboard	1.000	18	Geraakt door bal	600	16
2	Geraakt door bal	1.000	18	Val op skeeler, skate, skateboard	500	14
3	Val door sprong op/van trampoline	400	7	Val van vaste trap	300	9
4	Val op step, waveboard	300	5	Val door sprong op/van trampoline	<100	
5	Val van/uit van speeltoestel	200	4	Val van fiets	<100	
6	Val van vaste trap	200	4	Val op step, waveboard	<100	
7	Struikelen over bal	100	2	Val met ski, snowboard	<100	
8	Val van fiets	<100		Gestoten tegen meubilair	<100	
9	Val met ski, snowboard	<100				
10	Val van/uit gymtoestel	<100				

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Tabel B2.12 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar ongevalsscenario, leeftijd en ernst van letsel

Privé-ongevallen			Sportblessures		
	Aantal	%		Aantal	%
1 Val van vaste trap	1.300	13	Geraakt door bal	4.100	37
2 Val door sprong op/van trampoline	700	7	Val op skeeler, skate, skateboard	2.100	19
3 Val op step, waveboard	400	4	Geraakt door hockeystick	300	3
4 Stoten tegen meubilair	400	4	Val van fiets	300	2
5 Val van/uit speeltoestel	400	4	Val van/uit gymtoestel	200	1
6 Beknelling tussen deur	300	3	Gestruikeld over bal	100	1
7 Geraakt door bal	200	2	Val met ski, snowboard	100	1
8 Stoten tegen deur	200	2	Val op step, waveboard	100	<1
9 Snijden aan gereedschap	200	2			
10 Snijden aan mes	100	1			

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Tabel B2.13 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar locatie¹

	12-18 jaar		12-14 jaar		15-18 jaar	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Sportlocatie	6.400	31	3.400	31	3.000	32
In woonhuis	2.300	11	1.000	9	1.300	14
<i>Slaapkamer</i>	300	1	200	2	100	1
Scholen en dagverblijven	700	4	600	5	200	2
<i>School of universiteit</i>	500	3	400	3	200	2
Natuurgebied	400	2	200	2	200	2
Speelgelegenheden, attractie-, bungalowparken	400	2	200	2	200	2
Straat, rijweg, trottoir	300	2	200	2	100	1
Overig/onbekend	10.100	49	5.500	50	4.600	48
Totaal	20.600	100	11.100	100	9.500	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

Tabel B2.14 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken type naar leeftijd en ernst van het letsel¹

Alle letsels								
12-18 jaar	Aantal	%	12-14 jaar	Aantal	%	15-18 jaar	Aantal	%
Fractuur	10.600	51	Fractuur	6.500	59	Fractuur	4.000	42
Oppervlakkig letsel	3.800	18	Oppervlakkig letsel	1.800	16	Oppervlakkig letsel	2.000	21
Distorsie	1.200	6	Distorsie	500	5	Distorsie	700	7
Spier- of peesletsel	1.000	5	Spier- of peesletsel	500	5	Open wond	500	6
Open wond	1.000	5	Open wond	500	4	Spier- of peesletsel	500	6
Luxatie	800	4	Hersenletsel	300	3	Luxatie	500	5
Hersenletsel	600	3	Luxatie	300	3	Hersenletsel	300	3
Brandwond	200	1	Brandwond	100	1	Brandwond	100	1
Na onderzoek geen letsel	200	1	Overig/onbekend	600	5	Na onderzoek geen letsel	100	1
Overig/onbekend	1.200	6				Overig/onbekend	700	8
Totaal	20.600	100	Totaal	11.100	100	Totaal	9.500	100
Ernstig letsel								
Fractuur	7.400	78	Fractuur	4.700	83	Fractuur	2.700	70
Spier- of peesletsel	900	10	Spier- of peesletsel	400	8	Spier- of peesletsel	500	12
Hersenletsel	600	7	Hersenletsel	300	6	Hersenletsel	300	8
Luxatie	200	2	Overig/onbekend	200	4	Luxatie	100	4
Distorsie	200	2				Distorsie	100	3
Overig/onbekend	200	2				Overig/onbekend	100	3
Totaal	9.600	100	Totaal	5.800	100	Totaal	3.900	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Tabel B2.15 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken type letsel, letsellocatie en ernst van het letsel¹

Alle letsels	Aantal	%	Ernstig letsel	Aantal	%
Hoofd/hals/nek	1.300	6	Hoofd/hals/nek	600	7
trauma capitis/licht hersenletsel	500	3	trauma capitis/licht hersenletsel	500	6
oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	300	1			
open wond hoofd	200	1			
Romp/wervelkolom	700	3	Romp/wervelkolom	300	3
oppervlakkig letsel/kneuzing romp	200	1			
Schouder/arm/hand	13.000	63	Schouder/arm/hand	6.500	68
<i>Hand/vingers</i>	6.300	30	<i>Pols</i>	2.900	31
fractuur hand/vinger	3.400	16	polsfractuur	2.900	30
oppervl letsel/kneuzing hand/vinger	1.100	5	<i>Hand/vingers</i>	1.700	18
spier-/peesletsel hand/vinger	800	4	fractuur hand	800	9
open wond hand/vinger	400	2	spier-/peesletsel hand/vinger	800	8
luxatie hand/vinger	200	1	<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	1.300	14
<i>Pols</i>	3.700	18	fractuur elleboog	600	6
polsfractuur	2.900	14	fractuur onderarm	500	5
oppervlakkig letsel/kneuzing pols	600	3	fractuur bovenarm	200	2
<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	2.000	10	<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	600	6
fractuur elleboog	600	3	fractuur sleutelbeen/schouder	500	6
fractuur onderarm	500	2			
oppervlakkig letsel/kneuzing arm	400	2			
<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	1.100	5			
fractuur sleutelbeen/schouder	500	3			
luxatie schouder/ac-gewricht	300	1			
Heup/been/voet	4.900	24	Heup/been/voet	2.200	23
<i>Voet/tenen</i>	1.800	9	<i>Enkel</i>	800	8
fractuur voet/teen	1.000	5	enkelfractuur	800	8
oppervl. letsel/kneuzing voet/tenen	500	2	<i>Voet/tenen</i>	600	6
<i>Enkel</i>	1.700	8	fractuur voet	600	6
enkelfractuur	800	4	<i>Knie</i>	500	5
enkeldistorsie	700	4	luxatie knie	200	2
<i>Knie</i>	700	3	distorsie knie	200	2
luxatie knie	200	1	<i>Onderbeen</i>	200	2
<i>Onderbeen</i>	400	2	fractuur onderbeen	200	2
fractuur onderbeen	200	1	<i>Heup/bovenbeen</i>	100	1
<i>Heup/bovenbeen</i>	300	2			
Overig/onbekend	700	3			
Totaal	20.600	100	Totaal	9.600	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Tabel B2.16 Letsels door product-gerelateerde ongevallen 12-18 jaar; SEH-bezoeken naar ernst van het letsel en leeftijd¹

	Ernstig letsel				Licht letsel/ Ernst onbekend				Totaal			
	Aantal	Rij %	Kolom %	Aantal per 100.000 inwoners ²	Aantal	Rij %	Kolom %	Aantal per 100.000 inwoners ²	Aantal	Rij %	Kolom %	Aantal per 100.000 inwoners ²
12-18 jaar	9.600	47	100	690	11.000	53	100	800	20.600	100	100	1.500
12 jaar	2.300	52	24	1.200	2.100	48	19	1.100	4.400	100	21	2.300
13 jaar	1.800	52	19	980	1.700	48	15	900	3.500	100	17	1.900
14 jaar	1.600	50	17	850	1.600	50	15	840	3.200	100	16	1.700
15 jaar	1.000	39	11	530	1.600	61	14	810	2.600	100	13	1.300
16 jaar	1.000	42	10	490	1.400	58	12	690	2.300	100	11	1.200
17 jaar	1.000	40	10	470	1.500	60	13	720	2.500	100	12	1.200
18 jaar	900	42	9	420	1.200	58	11	580	2.100	100	10	990

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

² Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

Tabel B2.17 Letsels; Directe medische kosten naar leeftijd en oorzaak¹

	Totaal		Product-gerelateerde ongevallen		Rij
	Gemiddeld	Totaal	Gemiddeld	Totaal	%
0-11 jaar	1.500	130.000.000	1.500	74.000.000	55
12-18 jaar	1.800	130.000.000	1.500	31.000.000	24
19-64 jaar	2.500	710.000.000	2.200	170.000.000	24
65 jaar en ouder	9.400	1.500.000.000	9.700	580.000.000	38
Totaal	4.100	2.500.000.000	4.100	850.000.000	34

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2021, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Directe medische kosten van slachtoffers die zijn behandeld op een SEH-afdeling van een ziekenhuis en/of zijn opgenomen

Tabel B2.18 Letsels door een product-gerelateerd ongeval 12-18 jaar; Directe medische kosten naar leeftijd en ernst van het letsel^{1,2}

	Alle letsels			Ernstig letsel			Rij
	Gemiddeld	Totaal	Kolom %	Gemiddeld	Totaal	Kolom %	%
12 jaar	1.400	6.200.000	20	1.500	3.800.000	23	61
13 jaar	1.400	4.900.000	16	1.600	3.000.000	18	62
14 jaar	1.300	4.400.000	14	1.500	2.400.000	15	56
15 jaar	1.600	4.100.000	13	1.800	1.900.000	11	45
16 jaar	1.600	3.700.000	12	1.900	1.900.000	11	52
17 jaar	1.600	4.100.000	13	1.900	1.900.000	11	48
18 jaar	1.600	3.400.000	11	2.000	1.800.000	11	53
Totaal	1.500	31.000.000	100	1.700	17.000.000	100	55

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2021, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Directe medische kosten van slachtoffers die zijn behandeld op een SEH-afdeling van een ziekenhuis en/of zijn opgenomen

² Voor definitie van ernstig letsel zie Verantwoording

Tabel B2.19 Letsels door een product-gerelateerd ongeval 10-19 jaar; Dodelijke mogelijk product gerelateerde ongevallen in de periode 2017-2021 naar oorzaak¹

	Aantal gemiddeld per jaar	Totaal aantal
Vallen	0,6	3
W17 Overige val van ene niveau naar andere	0,2	1
W19 Niet gespecificeerde val	0,4	2
Blootstelling aan mechanische krachten, niet door levende wezens	2,4	12
W20 Getroffen door geworpen, geslingerde of vallende voorwerpen	0,4	2
W23 Beklemd geraakt, vermorzeld, gekneusd of bekneeld in of tussen voorwerpen	1,0	5
W31 Contact met overige en niet-gespecificeerde machines	0,2	1
W34 Afgaan van overige en niet-gespecificeerde vuurwapens	0,4	2
W40 Explosie van overige materialen	0,4	2
Onopzettelijke verdrinking en onderdompeling	2,6	13
W65 Verdrinking in badkuip tijdens baden	0,6	3
W67 Verdrinking tijdens baden in zwembad	0,4	2
W68 Verdrinking na val in zwembad	0,2	1
W73 Overige gespecificeerde verdrinking en onderdompeling	0,2	1
W74 Niet gespecificeerde verdrinking/onderdompeling	1,2	6
Overige onopzettelijke belemmeringen van ademhaling	2,0	10
W75 Onopzettelijke verstikking/wurging bed	0,4	2
W76 Overige onopzettelijke verhangen en wurging	1,2	6
W83 Overige gespecificeerde belemmeringen ademhaling	0,4	2
Blootstelling aan rook, vuur en vlammen	1,2	6
X00 Blootstelling aan niet-gereguleerd vuur in gebouw of bouwwerk	0,4	2
X09 Blootstelling aan rook/vuur/vlammen	0,8	4
Onopzettelijke vergiftiging door en blootstelling aan schadelijke stoffen	0,6	3
X47 Onopzettelijke vergiftiging door en blootstelling aan koolmonoxide en overige gassen en dampen	0,4	2
X49 Onopzettelijke vergiftiging door en blootstelling aan overige en niet-gespecificeerde chemicaliën en schadelijke stoffen	0,2	1
Onopzettelijke blootstelling aan overige en niet-gespecificeerde factoren	0,8	4
X58 Blootstelling aan overige gespecificeerde factoren	0,2	1
X59 Blootstelling aan niet-gespecificeerde factor	0,6	3
Totaal	10	51

Bron: Doodsoorzakenstatistiek 2017-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek (Statline)

¹ Voor een volledige lijst oorzaken (ICD10) zie <https://class.whofig.nl/browser.aspx?scheme=ICD10-nl.cla>

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden. Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Privacy en gegevensbescherming

VeiligheidNL gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt VeiligheidNL voor passende beveiliging van persoonsgegevens. VeiligheidNL behandelt uw persoonlijke gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals deze sinds 25 mei 2018 geldt. Lees meer over onze privacyverklaring op www.veiligheid.nl/privacy

